

ЗА БУДІВЕЛЬНІ КАДРИ

Орган парткому, профкому, комітету комсомолу, ректорату
Київського ордена Трудового Червоного Прапора інженерно-будівельного інституту

№ 5 (948)

Четвер, 13 лютого 1986 р.

Виходить
з вересня 1962 р.

Ціна 1 коп.

XXVII З'їзду КПРС — ГІДНУ ЗУСТРІЧ!

ДЕЛЕГАТИ З'їЗДУ — ГОСТІ ІНСТИТУТУ

НАПЕРЕДОДНІ XXVII З'їЗДУ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ КИЇВСЬКИЙ ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНИЙ ІНСТИТУТ ВІДВІДАЛА ГРУПА ВІД ДЕЛЕГАТІВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ, У СКЛАДІ ЯКОЇ БУЛО 32 ЧОЛОВІКИ. СЕРЕД НИХ ЧЛЕНИ ТРУДОВИХ КОЛЛЕКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВ І БУДОВ, ТРУДІВНИКИ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

І на XII п'ятирічці у відповідності з розробленим Північно-Західним науковим центром Академії наук УРСР планом розвитку науки і присвоєння науково-технічного прогресу передбачається розробка і впровадження вашим інститутом вдосконалених методів організації, управління і планування будівельного виробництва, в будівельно-монтажних організаціях УРСР, які розміщені на території області.

Це, безумовно, вплине на подальше вдосконалення в галузі будівельного виробництва. Однак, однієї цієї госп-

ТРУДІВНИКИ орденоносної Черкащини успішно завершили XI п'ятирічку виконали високі соціалістичні зобов'язання перед Батьківщиною.

В залі вченої ради інституту зібралися представники первинних парторганізацій, члени парткому, ректорату, секретарі партбюро, декани, партгрупоргани, завідуючі кафедрами. Лоозун «Палкий привіт делегатам XXVII з'їзду Компартії України!» — урочисто зустрічає гостей.

Збори відкриває секретар парткому інституту М. В. КОРНІЄНКО.

Про історію і традиції нашого вузу розповів гостям ректор інституту професор А. М. ТУГАЙ. Вже понад 50 років готує наш вуз для народного господарства країни інженерів-будівельників і архітекторів. Великий вклад вносять у справу підготовки спеціалістів для зарубіжних країн — у нас вчиться молодь більш як 50 країн Азії, Африки, Латинської Америки та ін. Славні традиції мають студентські будівельні загони, які під час літніх канікул трудяться в найвіддаленіших кутках нашої країни. Велику увагу приділяє колектив інституту розвитку нових сучасних форм і методів навчання з метою підвищення якості підготовки молодих спеціалістів.

Про роботу по корінному підвищенню рівня і результативності фундаментальних наукових досліджень та прикладних розробок ачених нашого вузу розповіли трудівникам Черкащини проректор інституту з наукової роботи Заслужений діяч науки УРСР, доктор технічних наук, професор В. Є. МИХАЙЛЕНКО.

В XI п'ятирічці зусиллями колективу вчених інституту одержано 53 мільйони карбованців економічного ефекту від впровадження

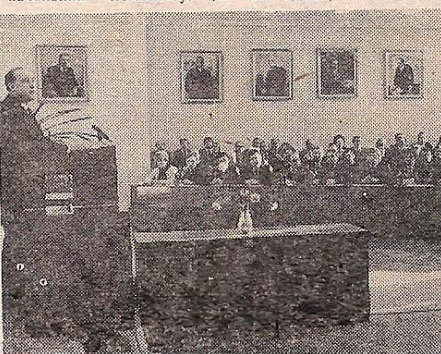
закінчених наукових розробок при загальних витратах близько 16 мільйонів карбованців; близько 10,5 мільйона карбованців економічного ефекту отримано в 1985 році.

Набули дальшого розвитку фундаментальні дослідження по ряду важливих напрямків, таких, як вдосконалення будівельних конструкцій і методів їх розрахунку, створення нових будівельних матеріалів, виробів, підвищення їх надійності і вдосконалення технології, організації, економіки і автоматизації будівництва і керування, створення і експлуатація будівельних машин і систем електроприводів та ін.

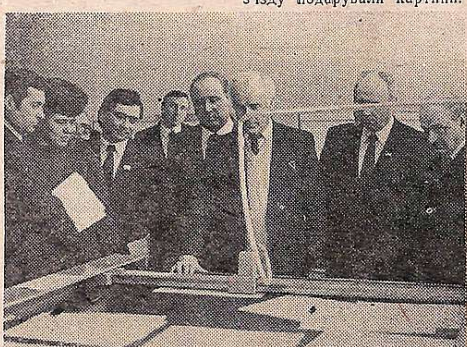
Від делегатів Черкащини виступила голова колгоспу «Здобуток Жовтня» Тальновського району Т. А. ГАВРИЛОВА. Вона зосередила увагу на досягненнях області в галузі виконання трудовими колективами області соціалістичних зобов'язань по збільшенню виробництва і заготівлі продукції тваринництва, зокрема зупинившись на тому, що план 1985 р. і п'ятирічки в цілому по продажі державі м'яса, молока, яєць, вовни виконано достроково.

Багато робиться в області в питаннях будівництва.

Чималий вклад у виконання будівельної програми області вносять і випускники Київського інженерно-будівельного інституту, які працюють практично в кожній будівельній організації області. Тільки на комбінаті «Черкаспромбуд» Мініпробуду УРСР зараз працює близько 60 спеціалістів — випускників інституту, майже всі вони працюють на керівних посадах, в т. ч. і начальник комбінату. Як

правильно, всі вони володіють хорошими професійними знаннями, уміють виділити головне в роботі, підтримати нове, прогресивне.

На знімках: перед делегатами XXVII з'їзду Компартії України виступає ректор інституту професор А. М. Тугай; в кабінеті ді-

ЗДІЙСНЕННЯ ВИСУНУТОЇ В ПЕРЕДЗ'їЗДІВСЬКИХ ДОКУМЕНТАХ ШИРОКОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПРОГРАМИ ДАСТЬ МОЖЛИВІСТЬ ПІДНЕСТИ ДОБРОБУТ І ЯКІСТЬ ЖИТТЯ РАДЯНСЬКИХ ЛЮДЕЙ НА НОВИЙ СТУПІНЬ.

(Із доповіді В. В. Щербицького на XXVII з'їзді Компартії України).

ШЕФСЬКА РОБОТА В ШКОЛІ

Реформа загальноосвітньої і професійної школи має принципове значення для економічного і духовного розвитку нашої країни, формування нового підрастаючого покоління.

Особлива роль в реалізації цього важливого документа належить шефській роботі. Наш інститут надає шефську допомогу школам і професійно-технічним училищам в питаннях ком'ютеризації учбового процесу, проведення семінарів для вчителів, розвитку матеріальної бази та ін.

З Київською середньою школою № 144, СІТУ № 23, № 29 укладені договори про творчу співдружність у здійсненні реформи. І тепер уже можна говорити про те, що інститутом зроблено. Ми падали допомогу ряду шкіл у розвитку матеріальної бази: передано близько 30 одиниць малих обчислювальних машин з програмним пристроєм, співробітники інституту брали участь у оформленні шкільних кабінетів. Спеціалісти вузу розробили і передали школам програму дисципліни «Інформатика і обчислювальна техніка».

В літній період для школярів Залізничного району інститут організував практику на обчислювальному центрі, в лабораторії мікропроцесорної техніки і мікробіом, в класі автоматизованого проєктування. Протягом учбового року регулярно організовуються екскурсії на обчислювальний центр, на кафедри і в лабораторії. В інституті регулярно проводяться олімпіади з фізики, математики, креслення, малювання. Вони залучають велику кількість учнів середніх закладів.

Велику роботу в середніх школах проводить педагогічний загін комітету комсомолу. Він організовує гурткову роботу, вечори, спортивні змагання, залучення школярів до роботи в СБЗ та ін.

Учні середніх шкіл міста під керівництвом студентів архітектурного факультету і викладачів навчаються в ізоствудії. Силами студентів виконані проєкти по створенню сучасних інтер'єрів в школах, благоустрою території.

Зараз керівництво інституту передає далі розвиток гурткової роботи в загальноосвітніх школах і профтехучилищах, посилення методичної допомоги їм, особливо в питаннях ком'ютеризації і зміцнення матеріальної бази.

С. ЛИТВИНЕНКО, проректор інституту з учбової роботи, професор.

РА ПО Р Т

КОМСОМОЛЬСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ КИЇВСЬКОГО ІНЖЕНЕРНО-БУДІВЕЛЬНОГО ІНСТИТУТУ ДЕЛЕГАТАМ XXVII З'їЗДУ КОМПАРТІЇ УКРАЇНИ ВІД ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ПАРТІЙНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ

Ми, комсомольці Київського ордена Трудового Червоного Прапора інженерно-будівельного інституту, рапортуємо делегатам XXVII з'їзду Комуністичної партії України від Черкаської обласної партійної організації, що, готуючись до цієї знаменної події в житті всієї республіки, добилися певних результатів.

В минулій п'ятирічці у Всесоюзному соціалістичному змаганні з організації науково-дослідної роботи

студентів наш інститут зайняв перше місце і нагороджений Червоним прапором Мінівузу СРСР. На будовах народного господарства в різних кутках нашої країни працювало понад 3 тисячі студентів, які освоїли 15 млн. крб. капіталовкладень. Студентські будівель-

ні загони виходили не раз переможцями в республіканському і міському змаганні.

Комсомольці інституту брали участь в Всесоюзному поході по місцях революційної, бойової і трудової слави радянського народу. Молодь вузу активно вклю-

чалась у міське соціалістичне змагання «Корчаківська вахта», бере участь у створенні «Поєса слави» на вулиці м. Києва, який у відповідності з підписом Радянської Армії і киян, які брали участь в обороні свого міста; з участю студентів було перенесено пам'ятник

студентам і викладачам нашого інституту, які загинули в роки Великої Вітчизняної війни.

Молодь прагне достойно продовжувати літопис славітих справ комсомольської організації інституту і завіряє, що ще тісніше згуртується навколо нашої Ленінської партії і віддасть всі свої сили і знання для зміцнення економічної і оборонної могутності нашої любимої Батьківщини.

Фото В. Погорельчука.

ЗАЛІК З ЦИВІЛЬНОЇ ОБОРОНИ

На тому ж таки співробітнику інституту складала залік з цивільної оборони. Представники одного факультету приймають залік у іншого. В цей день свої знання з ЦО показували викладачі і співробітники будівельного факультету. Ми були присутні, коли залік складав колектив кафедри організації і економіки будівництва.

Під час практичних і теоретичних відповідей використовувється спеціальне обладнання, учебні посібники з цивільної оборони. На кафедрі організації і економіки будівництва на «відмінно» відповідали К. В. Ізмайлова, М. О. Бебенін, Е. В. Дудіна, О. С. Печникова, А. М. Шудра.

На будівельному факультеті всі кафедри успішно склали норматив з цивільної оборони.

Наш кор.

ЯК КОНСПЕКТУВАТИ ЛЕКЦІЮ

Перед кожним студентом першого курсу постає питання: «Як конспектувати лекцію?». Конспектувати — один з найважливіших і обов'язкових складових елементів учбової роботи, з якої можна зробити висновок про загальний рівень культури і працьовитість людини.

Призначення конспекту лекції — полегшити засвоєння того чи іншого матеріалу, забезпечити запам'ятовування його, аналізу, збереження знання на тривалий час. Конспект — це посібник, що полегшує процес повторення всього комплексу знань, передбачених програмою з даної учбової дисципліни.

Конспектувати треба стисло. Запис учбової лекції повинен відзначити систематичність у викладі всього матеріалу і положень, які складають зміст. Конспекти не можуть бути схожими між собою. Вони неодмінно відрізняються за формою викладу, адже ведуть їх різні люди, і у кожного свій стиль, манера

літературного запису, мова. Проте різноманітність в стилі записів, що їх ведуть студенти, не дає права на розбіжність в змісті конспектів. Та ж сама лекція, законспектована якою завгодно кількістю студентів, повинна за змістом своїм в усіх записах бути такою, якою вона була в дійсності.

Але конспект не є механічний запис того, що почує, — це не що інше, як творчий, свідомий виклад положень, висловлених викладачем. Своє ж ставлення до матеріалу автор конспекту, якщо виникає потреба в цьому, може відзначити на полях або в самому тексті запису. Такі зауваження цілком законормі, оскільки вони сприяють кращому, глибшому з'ясуванню того чи іншого питання, положення. Не слід захоплюватися детальними зауваженнями і тим більше поспішати в своїх категоричних судженнях, не розібравшись в суті питання. Корисніше форму-

лювати свою думку пізніше, в процесі самостійної роботи над записом лекції і над вивченням першоджерел.

Не можна допускати в записах лекції неточності формулювання на тій підставі, що це особисті і ніхто інший читати не буде. Неточність формулювань значенню увесь запис, частото веде до перекручення змісту лекції, збіднює її, привчає студента до легкого, а іноді легковажного ставлення до розумової праці.

Деякі студенти для прискорення запису скорочують слова, терміни. Це цілком законормірно. Важливо лише так скорочувати, щоб зрозуміло було легко прочитати написане і не запутатися. Дуже скорочений запис слід по можливості потім переписати знову. Тоді лекція краще запам'ятається і може бути робочим матеріалом.

Іноді студенти зауважують викладачів: чи може він повільніше читати лек-

цію, бо важко встигати записувати. Так, це вірно, студентові дійсно важко записувати все, що говорить викладач. Іноді це зробити майже неможливо.

Обов'язково треба записати тему лекції. Якщо викладач дає план лекції, основні питання, вони також повинні бути точно записані студентами. На всі питання, поставлені в плані у конспекті, треба дати коротку відповідь. Перехід від одного питання до іншого самим лектором якимсь підкреслюється (наголосом, паузою, назвою чергового питання теми). Це повинно бути відмічено в конспекті — абзацом, зрочкою, цифрою або назвою (підзаголовком).

Треба правильно записувати думку викладача, висновки, які він робить, приклади, факти, якими оперує, а не дослівно — весь текст лекції. Цитати, що зустрічаються в лекції, повністю записувати не слід. Корисніше занотувати джерело, звідки вони взяті, щоб

потім при потребі поновити їх без перекручень, можливих при швидкому записі.

Слід сказати, що деякі студенти не конспектують лекції. Вони вважають, що сам процес запису лекції відвертає увагу від сприйняття матеріалу. Це помилкова думка. Навпаки, запис лекції організує увагу студента, цілеспрямовує.

І дуже важливо те, що до логічної емоційно-образної пам'яті, яка виникає після слова викладача, приєднується, ще й рухова або моторна пам'ять. Це дозволяє студентам легше засвоювати і запам'ятовувати учбовий матеріал. Зрозуміти значення конспектування, оволодіти методикою його ведення — значить багато досити в боротьбі за придбання глибоких і міцних знань. Прикладом для правильної роботи в цьому напрямку є конспект великих вождів К. Маркса, В. І. Леніна.

П. ЩЕРБАТЮК.

В ЧАС ДОЗВІЛЛЯ

Микола Костянтинів Реріх — художник, поет, вчений, великий патріот батьківщини народився 9 жовтня 1874 року в Петербурзі в сім'ї службовця-адвоката.

У батька, Костянтина Федоровича Реріха, збиралося товариство ім. Т. Г. Шевченка, де головував російський історик, етнограф і письменник М. І. Костомаров. Першим учителем Миколи був видатний російський скульптор і живописець М. П. Мікешин — автор проекту пам'ятника Богдану Хмельницькому в Києві.

Тому що батько хотів, щоб син став адвокатом, Микола вчився і на юридичному факультеті Петербурського університету і в Академії мистецтв у видатного художника Архипа Куїнджі. Перші творчі роки М. К. Реріха — пов'язані з Україною.

Другі і товариш М. К. Реріх по навчанню в університеті — В. В. Голубев запросив його в Пархомівку (тепер село Володарського району Київської області) для розпису церкви, що будувалася його батьком В. Ф. Голубевим.

Саме сюди з ініціативи культурного факультету мистецтв будівництва Г. М. Савельєва була організована екскурсія співробітників нашого інституту. В дорожній екскурсовод познайоми нас з найбільш яскравими сторінками життя М. К. Реріха. Так, В. В. Голубев — великий знавець країн Сходу, в 1913 році організував виставку в Парижі, на яку запросив і М. К. Реріха з дружиною. Тема Сходу дуже зацікавила Миколу Костянтинівна, і в 1923 році він виїжджає з сім'єю в Індію, де працює все своє життя.

В 1929 році був створений інститут «Урусаті» (по-російськи — «Світ угреїної зари»), в якому весь час працював М. К. Реріх. Коли розпочалася Велика Вітчизняна війна, художник передає всі свої заощадження у фонд фронту. Син Юрій — керівник російсько-американської асоціації в Нью-Йорку подає заяву про службу, щоб його взяли на фронт добровольцем.

В 1945 році М. К. Реріх, збираючись на батьківщину, передає СРСР велику колекцію златкових культур.

Але через хворобу сам він не встиг виїхати і 13 грудня 1947 року помер. На могилі, на камені, що був завезений з батьківщини, такий напис: «Здесь покійся прах махариши Николая Рериха — большого друга Индии. Пусть будет мир во всем мире!».

У творчій спадщині М. К. Реріха багато картин російської та індійської тематики: «800-ліття льодового побища», «Дід Мороз», «Ю. Невський поражєє орла Багіра», «Гонець», «Заморські гості», «Вогні Гангу», «Слава Гімалаїв», «Гірське озеро» та ін. Остання стаття М. К. Реріха «Україна — це спомин про Київ».

Отже, під'їжджаючи до Пархомівки, ще здалеку видно монументальну споруду собору у східному стилі. Звдовж села величезний став із заводнями і очеретинами. Біля ставу старий млин, побудований В. Ф. Голубевим, тут могли молодити зерно всі бідики села. З 1903 по 1906 рр. тут працювали М. К. Реріх та архітектор В. А. Покровський.

Дзвіниця і купол собору оздоблені мозаїчно-золотими літерами на синьому

фоні. Вражає висока майстерність цегляної кладки, ковани залізи двері, гарно оздоблені вікна... Зовні собору два величезні мозаїчні панно «Покрова», «Спас нерукотворний». Облиця мадонни вражає своєю ніжністю, жіночністю, доброзичливістю. В ньому виведені риси дружини й друга Миколи Костянтинівна Олени Іванівни Шапошнікова (праправнучки М. І. Кутузова та племянниці М. П. Мусоргського). В картині яскраво виражені гми труду й робочому людові, що підкреслене ще й тим, що в верхній частині церкви зображені будови, виконані архітектором В. А. Покровським. Акустика внутрі собору також неповторна. Краєвиди Петербурга й східні мотиви використані у гарно оздобленому дерев'яному іконостасі. Патріотизм Реріха звучить і в його вислові: «Велика Родина, все духовне сокровища твоє, все, всю твою нестерпимість во всех просторах і вершинах будем оборонять!».

Г. ПОПЛАВСЬКА,
доцент кафедри вищої математики.

ПИСЬМЕННИКИ СВІТУ В БОРОТБІ ЗА МИР

(ОГЛЯД ЛІТЕРАТУРИ)

В світі сьогодні неспокійно. Газети, радіо, телебачення доносять тривожні вісті. Сполучені Штати та їх приспівники розбушувалися. Вони оголосили сферою своїх життєвих інтересів всю земну кулю, вони готують зорні війни. Ведуться неоголошені війни проти Лівану, Афганістану, Нікарагуа, чиняться свавільства в Сельвадорі... Сполученими Штатами підтримуються реакційні режими на американському континенті, в ЮАР, Пакистані, всюди, де Влада веде боротьбу із власним народом. Пентагон окупував і ренаду. Світ здригнувся, побачивши на що здатна заокеанська держава, яку наптовхують на шлях агресії її реакційні та нерозумні керівники. Імперіалізм хоче припинити хід соціального прогресу на землі. Але цьому не бувати! За мир, припинення гонки озброєнь і розрядку міжнародних відносин активно виступають прогресивні діячі всіх країн і народів.

Увазі наших читачів пропонуємо нові книги письменників різних країн, що присвячені темі боротьби за мир, незалежність, проти фашизму, милітаризму і вслякого поневолення одного народу іншим.

ДОБРИЦА ЧОСИЧ.
ВРЕМЯ СМЕРТИ. — М.: РАДУГА, 1985.

Роман-епоса югославського письменника присвячений трагічним подіям першої світової війни. Цей твір по праву можна вважати в сучасній югославській літературі. В романі розгорнута широка соціальна панорама Сербії, її народу. Автор показує, як війна спонукає людей різних соціальних шарів замислитися над тим, що селянам майбутня держава, за яку вони тепер воюють, не принесе нічого, крім нових податків, що «свобода і отечество не є одним і тим же».

Життєві проблеми, викликані війною, в цьому рома-

ні невіддільні від роздумів про майбутній мир, про завтрашню долю народу і це вирізняє твір Д. Чосича серед великої літератури, написаної про першу світову війну.

ДЗЮМКАЙ ГОМИКАВА. УСЛОВІЯ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО СУЩЕСТВОВАНИЯ. — М.: ХУДОЖЕСТВЕННАЯ ЛИТЕРАТУРА, 1985.

Роман японського письменника розповідає про крах японського милітаризму — розгром квантунської армії радянськими військами і мале долю рядових японців, вимушених проти власної волі брати участь у несправедливій війні.

СИНКЛЕР ЛЬЮИС. У НАС ЭТО НЕВОЗМОЖНО. — М.: Правда, 1985.

Відомий американський письменник Синклер Льюїс розписує фашизм. Ситуація, описана в романі, відбулася, але близька до реального життя США в 30-і роки: що могло б відбуватися, якщо б влади прийшли фашисти.

АНАТОЛЬ ІМЕРМАНІС. ПРИЗРАКИ ОТЕЛЯ «ГОЛЛИВУД». — М. МОЛОДАЯ ГВАРДИЯ, 1985.

В основу політичного детективу покладено дійсний випадок — повітряна катастрофа в небі Іспанії в 1966 році американського стратегічного бомбардувальника з ядерною зброєю на борту і тяжкі наслідки цієї катастрофи в політичному і екологічному плані. За час, що минув з того моменту, подібні серйозні аварії відбувалися десятки разів, ставлячи під загрозу життя населення тих країн, де Сполучені Штати Америки мають свої воєнні бази і розмістили ракетно-ядерну зброю.

Н. ГРИГОР'ЄВА,
бібліотекар.

Редактор А. БОГОВІС.

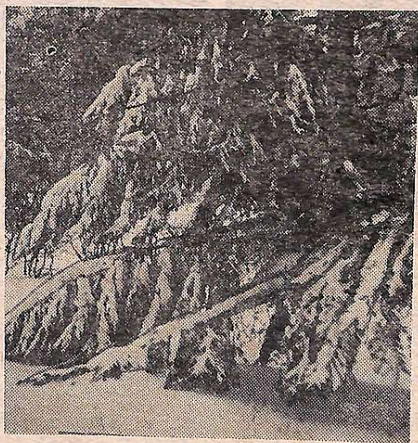
В БУДІВЕЛЬНИХ ВУЗАХ КРАЇНИ АЛМА-АТА

ЕФЕКТИВНІ ДОБАВКИ В БЕТОН

Добавки, що поліпшують якість бетонного розчину, запропонували вчені Алма-Атинського архітектурно-будівельного інституту. Нововведення збільшує стійкість розчину до низьких температур і агресивних середовищ, підвищує його міцність, надає водовідштовхувачі властивості. Відомо немало подібних домішок та для їх застосування необхідні дорогі установ-

ки — дозатори. Використання ж нових добавок дозволяє обійтися без них і, не перебудовуючи технології, майже наполовину підвищити міцність деталей. Стіни обштукатурені новим розчином, не сиріють.

Основною сировиною для добавок служать відходи хімічної, харчової, целюлозно-паперової промисловості, шлак і зола теплових електростанцій.

На ринку: після завірюхи в лісі.

Фотогепод П. Черненко.